Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2025)0146

Ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού στην ΕΕ

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 8ης Ιουλίου 2025 σχετικά με την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης (2025/2055(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 194,

– έχοντας υπόψη την οδηγία του Συμβουλίου 2009/119/ΕΚ της 14ης Σεπτεμβρίου 2009 σχετικά με υποχρέωση διατήρησης ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου, ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη[1] (οδηγία για τα αποθέματα πετρελαίου),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 28ης Μαΐου 2014, με τίτλο «Ευρωπαϊκή στρατηγική για την ενεργειακή ασφάλεια» (COM(2014)0330),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010[2],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ[3],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με

---

1 ΕΕ L 265 της 9.10.2009, σ. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj.
2 ΕΕ L 280 της 28.10.2017, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj.
3 ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj.

την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας[1],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/ΕΚ[2],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» (COM(2019)0640),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Ιουλίου 2020, με τίτλο «Ενέργεια για μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία: Στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος» (COM(2020)0299),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014[3],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»)[4],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013[5],

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 18ης Μαΐου 2022, με τίτλο «Εξωτερική ενεργειακή δέσμευση της ΕΕ σε έναν μεταβαλλόμενο

---

1 ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj.
2 ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/941/oj.
3 ΕΕ L 249 της 14.7.2021, σ. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj.
4 ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
5 ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj.

κόσμο» (JOIN(2022)0023),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 18ης Μαΐου 2022, σχετικά με το σχέδιο REPowerEU (COM(2022)0230),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 18ης Οκτωβρίου 2022, με τίτλο «Ψηφιοποίηση του ενεργειακού συστήματος - Σχέδιο δράσης της ΕΕ» (COM(2022)0552),

– έχοντας υπόψη την τελική έκθεση αξιολόγησης της ειδικής ομάδας ΝΑΤΟ-ΕΕ για την ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας, όπως δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο του 2023,

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 (αναδιατύπωση)[1] (οδηγία για την ενεργειακή απόδοση),

– έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ για το 2023,

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές)[2],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (αναδιατύπωση)[3],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, (ΕΕ) 2017/1938, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2022/869 και της απόφασης (ΕΕ) 2017/684, και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.

---

1 ΕΕ L 231 της 20.9.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj.

2 ΕΕ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj.

3 ΕΕ L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj.

715/2009 (αναδιατύπωση)[1],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1787 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942[2],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2024/1711 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2018/2001 και (ΕΕ) 2019/944 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης[3],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1747 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης (κανονισμός EMD)[4],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμα της 14ης Νοεμβρίου 2024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις ενέργειες της ΕΕ κατά του ρωσικού «σκιώδους στόλου» και τη διασφάλιση της πλήρους επιβολής των κυρώσεων κατά της Ρωσίας[5],

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Sauli Niinistö, της 30ής Οκτωβρίου 2024, με τίτλο «Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness» (Πιο ασφαλείς μαζί: Ενίσχυση της στρατιωτικής και μη στρατιωτικής ετοιμότητας της Ευρώπης) (έκθεση Niinistö),

– έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 09/2024 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με φυσικό αέριο»[6],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Ιανουαρίου 2025, με τίτλο «Πυξίδα ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ» (COM(2025)0030),

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής

---

1 ΕΕ L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj.
2 ΕΕ L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj.
3 ΕΕ L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj.
4 ΕΕ L, 2024/1747, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj.
5 ΕΕ C, C/2025/809, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/809/oj.
6 ΕΕ C, C/2024/3937, 27.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3937/oj.

και πολιτικής ασφαλείας, της 21ης Φεβρουαρίου 2025, σχετικά με σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ασφάλεια των καλωδίων (JOIN(2025)0009),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2025, με τίτλο «Σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια» (COM(2025)0079),

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση που εξέδωσαν στις 26 Μαρτίου 2025 η Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας με τίτλο «Ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας» (JOIN(2025)0130),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (A10-0121/2025),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενεργειακή ασφάλεια αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο μιας ανθεκτικής, βιώσιμης και ανταγωνιστικής οικονομίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αξιόπιστος και οικονομικά προσιτός ενεργειακός εφοδιασμός είναι απαραίτητος για την οικονομική ανάπτυξη, τη βιομηχανική παραγωγικότητα και την κοινωνική ευημερία·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο μιας γενικής κρίσης στον τομέα της ασφάλειας και της ανάγκης για ετοιμότητα έναντι των αμυντικών προκλήσεων, η διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού αποτελεί προτεραιότητα·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τις δυνατότητες ανάπτυξης εγχώριων καθαρών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η ΕΕ εισάγει πάνω από το 60 % της ενέργειάς της, συμπεριλαμβανομένου του 90 % του φυσικού αερίου και του 97 % του πετρελαίου της[1], γεγονός που την καθιστά ευάλωτη σε πιθανές διαταραχές του ενεργειακού εφοδιασμού·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και, από τη δημοσίευση της τελευταίας στρατηγικής της Επιτροπής για την ενεργειακή ασφάλεια το 2014, η παραγωγή εγχώριας ανανεώσιμης ενέργειας έχει αυξηθεί σημαντικά — αιολική ενέργεια κατά 98 %, φωτοβολταϊκή ηλιακή ενέργεια κατά 314 %, ηλιακή θερμική ενέργεια κατά 22 % και ωκεάνια ενέργεια κατά 244 %· λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά την ίδια περίοδο, η εγχώρια παραγωγή ορυκτών καυσίμων της ΕΕ

---

1 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με το REPowerEU: κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο οικονομικά προσιτή, εξασφαλισμένη και βιώσιμη ενέργεια», https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/qanda_22_1512.

μειώθηκε, με την παραγωγή άνθρακα να μειώνεται κατά 53 %, το πετρέλαιο κατά 31 % και το φυσικό αέριο κατά 73 %·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ακόμη και με ένα δίκτυο όπου κυριαρχεί η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, η Ευρώπη θα χρειαστεί να εξασφαλίσει πάνω από 100 GW νέας καθαρής αμετάβλητης ισχύος έως το 2035, προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία, η ενεργειακή ασφάλεια και το χαμηλότερο κόστος[1]·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το χάσμα μεταξύ της παραγωγής ενέργειας και της ζήτησης της ΕΕ επηρεάζει αρνητικά το εμπορικό ισοζύγιο της ΕΕ, με τις εισαγωγές ενέργειας να ανέρχονται σε 427 δισεκατομμύρια EUR το 2024 — από την κορύφωση των 602 δισεκατομμυρίων EUR το 2022 — για τον άνθρακα, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο[2]·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πυρηνική παραγωγή της ΕΕ έχει μειωθεί κατά 24 % από το 2014[3]· λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα κράτη μέλη αποδεικνύουν τη δέσμευσή τους να επεκτείνουν την πυρηνική ενέργεια ως πυλώνα των ενεργειακών στρατηγικών τους και να προωθήσουν τα έργα τους στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας συμβάλλει στην ανοικτή στρατηγική αυτονομία, την ενεργειακή ασφάλεια και την ανθεκτικότητα της ΕΕ έναντι εξωτερικών διαταραχών του εφοδιασμού·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή μέτρων ανανεώσιμης και καθαρής εγχώριας παραγωγής ενέργειας, ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας μειώνει την εξάρτηση από εξωτερικές πηγές ενέργειας και ενισχύει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικές ενεργειακής απόδοσης της ΕΕ έχουν αποφέρει διαρθρωτικά αποτελέσματα, καθώς η ζήτηση ενέργειας κορυφώθηκε

---

1 Clean Air Task Force, «24/7 carbon-free energy: How Europe can and must secure clean electricity around the clock» (Ενέργεια χωρίς ανθρακούχες εκπομπές 24/7: Πώς η Ευρώπη μπορεί και πρέπει να εξασφαλίσει καθαρή ηλεκτρική ενέργεια σε εικοσιτετράωρη βάση), https://www.catf.us/2023/11/24-7-carbon-free-energy-europe-secure-clean-electricity-around-clock/?utm.

2 Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τις τιμές και το κόστος της ενέργειας στην Ευρώπη (COM(2025)0072) σ. 13. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0072.

3 Eurostat, «Στατιστικές πυρηνικής ενέργειας», https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Nuclear_energy_statistics&action=statexp-seat&lang=el.

το 2006 και μειώθηκε κατά 20 % το 2023[1], αναδεικνύοντας την ενεργειακή απόδοση ως τον πλέον οικονομικά αποδοτικό τρόπο για τη μείωση των εκπομπών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την αύξηση της οικονομικής προσιτότητας της κατανάλωσης ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής ασφάλειας·

I. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη διαφέρουν ως προς τα φυσικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά, τον ενεργειακό εφοδιασμό, την ασφάλεια, τις πηγές και τις πολιτικές·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ρωσική Ομοσπονδία χρησιμοποιεί εδώ και δεκαετίες ως όπλο τον εφοδιασμό της ΕΕ με πετρέλαιο, άνθρακα, πυρηνική ενέργεια και φυσικό αέριο προκειμένου να δημιουργήσει έλλειψη ενότητας μεταξύ των κρατών μελών και, από το καλοκαίρι του 2021, να τροφοδοτήσει τον πληθωρισμό και να αποδυναμώσει την αποφασιστικότητα της Ευρώπης να στηρίξει την Ουκρανία στον δίκαιο αγώνα της για ελευθερία· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας ξεκίνησε το 2014· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ρωσία διεξάγει παράνομο, απρόκλητο και αδικαιολόγητο επιθετικό πόλεμο πλήρους κλίμακας κατά της Ουκρανίας από τις 24 Φεβρουαρίου 2022· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη συμφώνησαν στη Διακήρυξη των Βερσαλλιών[2] να επαναξιολογήσουν τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να διασφαλίσουν την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού τους και να καταργήσουν σταδιακά την εξάρτησή τους από τις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου, πετρελαίου και άνθρακα «το συντομότερο δυνατόν», μεταξύ άλλων, επιταχύνοντας την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την παραγωγή των βασικών συνιστωσών τους και επιταχύνοντας τη μείωση της συνολικής εξάρτησης της ΕΕ από τα ορυκτά καύσιμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες και τις επιλογές του ενεργειακού μείγματος των κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι το σχέδιο REPowerEU πρότεινε μια σειρά δράσεων για να σταματήσει η εισαγωγή ρωσικών ορυκτών καυσίμων το αργότερο έως το 2027.

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ενώ έχουν επιβληθεί κυρώσεις στις εισαγωγές ρωσικού πετρελαίου και άνθρακα, οι εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου και πυρηνικών παρέμειναν δυστυχώς εκτός του καθεστώτος κυρώσεων της ΕΕ εν μέσω ανησυχιών για την ασφάλεια του εφοδιασμού·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μερίδιο του ρωσικού αερίου αγωγών, τόσο του υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) όσο και του αερίου αγωγών, στις συνολικές εισαγωγές ενέργειας της ΕΕ μειώθηκε

---

1 European Environment Energy, «Primary and final energy consumption in the European Union, European Environment Agency», https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/primary-and-final-energy-consumption/primary-and-final-energy-consumption-1?activeTab=6fbd444d-c422-4a78-8492-fd496bd61b7a.

2 https://www.consilium.europa.eu/media/54801/20220311-versailles-declaration-el.pdf.

σημαντικά από 45 % το 2021 σε περίπου 19 % το 2024· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων από την ΕΕ κατά το τρίτο έτος της εισβολής υπερέβησαν τη χρηματοδοτική βοήθεια της ΕΕ που εστάλη στην Ουκρανία κατά την ίδια περίοδο (18,7 δισεκατομμύρια EUR το 2024)[1]· λαμβάνοντας υπόψη ότι, από την έναρξη του πολέμου, η Ρωσία εισέπραξε συνολικά έσοδα ύψους 206 δισεκατομμυρίων ευρώ από τις εξαγωγές ορυκτών καυσίμων στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παγκόσμιες εξαγωγές ορυκτών καυσίμων αποτελούν τη μεγαλύτερη πηγή εσόδων για τη Ρωσία, ύψους 250 δισεκατομμυρίων EUR ετησίως[2] — ποσό που ισοδυναμεί με το 160 % του ρωσικού στρατιωτικού προϋπολογισμού για το τρέχον έτος[3]·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι από τους 100 αντιδραστήρες που λειτουργούν στην ΕΕ, οι 18 βρίσκονται σε πέντε χώρες της ΕΕ και είναι ρωσικού ή σοβιετικού σχεδιασμού, καθένας από τους οποίους βασίζεται σε διαφορετικά επίπεδα ενσωματωμένης εξάρτησης από τη Rosatom, γεγονός που ενέχει ιδιαίτερο κίνδυνο για την ευρωπαϊκή ενεργειακή ασφάλεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2024 η Ρωσία κάλυψε περίπου το 23 % της συνολικής ζήτησης της ΕΕ για υπηρεσίες μετατροπής ουρανίου και το 24 % για υπηρεσίες εμπλουτισμού ουρανίου·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ρωσία καταστρατηγεί τις κυρώσεις μέσω του σκιώδους στόλου της, ο οποίος μεταφέρει πετρέλαιο σε πρόθυμους αγοραστές υπό ψευδή σημαία ή χωρίς σημαία και ενέχει σοβαρούς περιβαλλοντικούς κινδύνους· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη εφαρμόσει τα αποτελεσματικά μέτρα που ενέκρινε το Συμβούλιο στη 15η δέσμη κυρώσεων κατά της αποφυγής κυρώσεων μέσω του σκιώδους στόλου·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του τον Νοέμβριο του 2024, κάλεσε την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να απαγορεύσουν όλες τις εισαγωγές ρωσικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του ΥΦΑ και της πυρηνικής ενέργειας, να απαιτήσουν την απαγόρευση εισόδου στους λιμένες της ΕΕ σε πλοία που εξάγουν ΥΦΑ από τη Ρωσία και να απόσχουν από τη σύναψη νέων συμφωνιών με τη Rosatom ή τις θυγατρικές της·

---

1 Centre for Research on Energy and Clean Air, «EU imports of Russian fossil fuels in third year of invasion surpass financial aid sent to Ukraine», https://energyandcleanair.org/publication/eu-imports-of-russian-fossil-fuels-in-third-year-of-invasion-surpass-financial-aid-sent-to-ukraine/.

2 Στοιχεία ανά έτος από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία το 2021 έως το 2024. Βλέπε: Centre for Research on Energy and Clean Air, «EU imports of Russian fossil fuels in third year of invasion surpass financial aid sent to Ukraine».

3 Βλέπε: Stockholm International Peace Research Institute, «Preparing for a Fourth Year of War: Military Spending in Russia’s Budget for 2025».

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απουσία επικαιροποιημένης ισχυρής στρατηγικής της ΕΕ για την ενεργειακή ασφάλεια επηρεάζει αρνητικά τις επιχειρήσεις, τις βιομηχανίες και τα νοικοκυριά· λαμβάνοντας υπόψη ότι, μεταξύ άλλων παραγόντων που συνέβαλαν, αυτό έχει οδηγήσει σε απότομη αύξηση της ενεργειακής φτώχειας, καθώς σχεδόν ένα στα δέκα νοικοκυριά (10,6 %) δεν ήταν σε θέση να θερμάνει επαρκώς τα σπίτια τους το 2023[1], σημειώνοντας αύξηση από 6,9 % το 2021[2]·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιθέσεις κατά κρίσιμων ενεργειακών υποδομών μπορούν να οδηγήσουν σε απώλεια ισχύος με επιπτώσεις ταυτόχρονα σε αρκετά κράτη μέλη, σημαντική οικονομική ζημία, υπονόμευση της δημόσιας ασφάλειας και επιπτώσεις στην αμυντική ικανότητα της Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ενεργειακός τομέας της Ευρώπης έχει πληγεί από κυβερνοεπιθέσεις μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ενεργειακές υποδομές ζωτικής σημασίας της Βαλτικής Θάλασσας δέχονται τακτικές επιθέσεις από τη Ρωσία· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αυξανόμενος αριθμός περιστατικών περιμετρικής παρενόχλησης κατά υπεράκτιων ενεργειακών υποδομών εγείρει σοβαρές ανησυχίες·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρόλος του ΝΑΤΟ στην ενεργειακή ασφάλεια καθορίστηκε για πρώτη φορά στη σύνοδο κορυφής του Βουκουρεστίου το 2008 και έκτοτε έχει ενισχυθεί· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΝΑΤΟ ενισχύει την ασφάλεια των υποδομών ζωτικής σημασίας για την πρόληψη της δολιοφθοράς, μεταξύ άλλων μέσω της πρωτοβουλίας Baltic Sentry που δρομολογήθηκε πρόσφατα· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΝΑΤΟ στηρίζει τις εθνικές αρχές στην ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους έναντι διαταραχών του ενεργειακού εφοδιασμού που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την εθνική και συλλογική άμυνα·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενσωμάτωση των συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας των κρατών της Βαλτικής στο δίκτυο της ηπειρωτικής Ευρώπης τον Φεβρουάριο του 2025 αποτέλεσε κρίσιμο βήμα για την ενίσχυση της ενεργειακής τους ασφάλειας, καθώς εξάλειψε την εξάρτηση από το ελεγχόμενο από τη Ρωσία δίκτυο, μειώνοντας έτσι τα γεωπολιτικά τρωτά σημεία και ενισχύοντας την ανθεκτικότητα της περιοχής της Βαλτικής·

Νέο όραμα για την ενεργειακή ασφάλεια σε ένα μεταβαλλόμενο παγκόσμιο τοπίο

1. υπενθυμίζει ότι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος ορίζει

---

[1] Βλέπε: Eurostat, «10,6 % of EU population struggled to keep homes warm» (Το 10,6 % του πληθυσμού της ΕΕ δυσκολεύτηκε να κρατήσει ζεστό το σπίτι του).

[2] Βλέπε: Eurostat, «Key figures on European living conditions — 2024 edition» (Βασικά στοιχεία για τις ευρωπαϊκές συνθήκες διαβίωσης — έκδοση 2024).

την ενεργειακή ασφάλεια ως «τη διαθεσιμότητα ενέργειας ανά πάσα στιγμή σε διάφορες μορφές, σε επαρκείς ποσότητες και σε λογικές και/ή οικονομικά προσιτές τιμές»· θεωρεί ότι μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της ενεργειακής ασφάλειας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διάσταση των υλικών υποδομών, τη διαθεσιμότητα, την αξιοπιστία, τη σταθερότητα και την οικονομική προσιτότητα του εφοδιασμού και τη βιωσιμότητά τους, και θα πρέπει να δίνει έμφαση στη γεωπολιτική και κλιματική διάσταση·

2. τονίζει ότι η ενεργειακή ασφάλεια αποτελεί διατομεακό ζήτημα που στηρίζει τη λειτουργία όλων των κρίσιμων τομέων, γεγονός που την καθιστά απαραίτητη για την οικονομική σταθερότητα, τη δημόσια ασφάλεια και την εθνική ανθεκτικότητα· υπογραμμίζει ότι η ενσωμάτωση ζητημάτων ενεργειακής ασφάλειας στις σχετικές πολιτικές και στις υποκείμενες εκτιμήσεις επιπτώσεων είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της συνοχής, της συνέπειας και της συνολικής αποτελεσματικότητας της χάραξης πολιτικής της ΕΕ·

3. τονίζει ότι η τρέχουσα γεωπολιτική κατάσταση και οι συνεχιζόμενες επικίνδυνες εξαρτήσεις από τον ενεργειακό εφοδιασμό υπογραμμίζουν την ανάγκη αναθεώρησης της κατανόησης της ενεργειακής ασφάλειας και αναγνωρίζει ότι η ανθεκτικότητα των ενεργειακών συστημάτων, η οποία νοείται ως η ικανότητα πρόβλεψης, αντοχής, προσαρμογής και ταχείας ανάκαμψης από πιθανές διαταραχές, αποτελεί πλέον στρατηγική επιταγή·

4. τονίζει ότι, καθώς το ενεργειακό σύστημα εξακολουθεί να απαλλάσσεται από τις ανθρακούχες εκπομπές, το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αυξάνεται και εξελίσσεται ο εξηλεκτρισμός, μια εύρυθμα λειτουργούσα και ολοκληρωμένη αγορά ενέργειας, η ενεργειακή απόδοση, η ενσωμάτωση των πηγών ευελιξίας (αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, υδρογόνο, πλήρως ανεπτυγμένες και ανθεκτικές υποδομές, απόκριση ζήτησης κ.λπ.) και η επαρκής ικανότητα μεταφοράς θα είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή διαχείριση της διαλείπουσας λειτουργίας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού της ενεργειακής μετάβασης·

5. επισημαίνει ότι η ενεργειακή ασφάλεια δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς επάρκεια· σημειώνει ότι «τα ζητήματα έλλειψης τείνουν να μετατοπιστούν από την περιφέρεια της Ευρώπης το 2025 στα κεντρικά τμήματα της ηπείρου έως το 2033»[1]· πιστεύει ότι οι μηχανισμοί ισχύος διαδραματίζουν διαρθρωτικό ρόλο στη διασφάλιση εφεδρικής δυναμικότητας με δυνατότητα κατανομής, ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια κατά τη διάρκεια περιόδων αιχμής ή ελλείψεων εφοδιασμού, καθώς και στη συμβολή στην παροχή κινήτρων για τις αναγκαίες επενδύσεις στην παραγωγή

---

1 Ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-ηλ), «Αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο», Δεκέμβριος 2023.

δυναμικότητας που τα μηνύματα της αγοράς, που βασίζονται αποκλειστικά σε μη συχνές ωρών τιμολόγησης σπανιότητας, ενδέχεται να μην μπορούν να δικαιολογήσουν· υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι οι μηχανισμοί είναι ανοικτοί σε διάφορους τύπους πόρων (όπως η πλευρά της ζήτησης, η εξοικονόμηση ενέργειας, η συγκέντρωση, οι μονάδες αποθήκευσης και οι διασυνοριακοί πόροι), ικανοί να παρέχουν τις απαραίτητες υπηρεσίες, όπως η ευελιξία, δεν δημιουργούν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις της αγοράς ούτε περιορίζουν το διαζωνικό εμπόριο, και αντικατοπτρίζουν τη συμβατότητα με ένα μελλοντικό απαλλαγμένο από ανθρακούχες εκπομπές σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ άλλων μέσω της συνοχής με καθορισμένα όρια εκπομπών όπως ορίζονται στο άρθρο 22 του κανονισμού EMD· υπενθυμίζει ότι η αμοιβή για τους μηχανισμούς δυναμικότητας καλύπτει μόνο τη διαθεσιμότητά τους· τονίζει την επείγουσα ανάγκη να απλουστευθούν και να εξορθολογιστούν οι διαδικασίες έγκρισής τους, όπως απαιτείται από την αναθεώρηση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας παράλληλα δεόντως υπόψη τα ειδικά προβλήματα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στα αντίστοιχα κράτη μέλη στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης της Επιτροπής· σημειώνει την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την αξιολόγηση των δυνατοτήτων εξορθολογισμού και απλούστευσης της διαδικασίας εφαρμογής μηχανισμού δυναμικότητας[1] και τις εν εξελίξει εργασίες για το πλαίσιο της συμφωνίας για την καθαρή βιομηχανία με συγκεκριμένες προτάσεις για την επιτάχυνση της διαδικασίας έγκρισης· σημειώνει ότι, ενώ η αγορά εξισορρόπησης παρέχει βασικές βραχυπρόθεσμες υπηρεσίες, δεν είναι ακόμη φιλική προς τις επενδύσεις και καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να αναπτύξει κίνητρα για τη δημιουργία των ευέλικτων περιουσιακών στοιχείων που χρειάζονται επειγόντως οι αγορές εξισορρόπησης·

6. τονίζει ότι η απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των κρατών μελών και των περιφερειών τους, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ευρώπης και των περιφερειών του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, καθώς και το επίπεδο πρόσβασής τους σε διάφορους τύπους καθαρών πηγών ενέργειας, τις ανάγκες των βιομηχανιών τους και την ευπάθεια των πολιτών τους, προκειμένου να διασφαλιστεί μια δίκαιη μετάβαση που θα διατηρεί την ενεργειακή ασφάλεια μέσω της δημιουργίας συνεργειών μεταξύ των φιλοδοξιών για το κλίμα, των γεωγραφικών και φυσικών συνθηκών και της κοινωνικής και οικονομικής πραγματικότητας·

7. επισημαίνει την ανάγκη για μια ευρύτερη προσέγγιση όσον αφορά την ευελιξία χωρίς ορυκτά και την αποθήκευση ενέργειας που θα ενσωματώνει μόρια και θερμότητα· επισημαίνει το δυναμικό των συστημάτων τηλεθέρμανσης που μπορούν να χρησιμοποιούν εγκαταστάσεις αποθήκευσης θερμότητας για τη μείωση της θερμοκρασίας του κλειστού κυκλώματος και ενσωματώνουν

---

1 COM(2025)0065.

απορριπτόμενη θερμότητα, ηλιακή, γεωθερμική και άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, κατά περίπτωση, με τη χρήση φυσικού αερίου σε μια μεταβατική περίοδο· εφιστά την προσοχή στον σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η βέλτιστη χρήση της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση, συμβάλλοντας στην εξισορρόπηση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και στην ανταγωνιστικότητα ορισμένων βιομηχανικών τομέων, ιδίως εκείνων που δεν διαθέτουν εναλλακτικούς τρόπους παραγωγής οικονομικά προσιτής θερμότητας στις βιομηχανικές διεργασίες τους· τονίζει την ανάγκη εκσυγχρονισμού και επέκτασης των δικτύων τηλεθέρμανσης για τον σκοπό αυτό·

8. τονίζει ότι η τεχνολογική ουδετερότητα διαδραματίζει καίριο ρόλο στην ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, αποφεύγοντας παράλληλα φαινόμενα εγκλωβισμού και προωθώντας τη βιωσιμότητα, την οικονομική αποδοτικότητα και τη δίκαιη μετάβαση· υπενθυμίζει την ανάγκη επενδύσεων σε ένα ποικιλόμορφο χαρτοφυλάκιο καθαρών τεχνολογιών που θα επιτρέπουν στις περιφέρειες να υιοθετούν τεχνολογίες που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες τους με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, καθιστώντας την ενέργεια πιο προσιτή οικονομικά και προσβάσιμη·

9. σημειώνει ότι η έκθεση Draghi[1] επισημαίνει ότι η μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και την οικονομική προσιτότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού· σημειώνει ότι το φυσικό αέριο αποτελεί επί του παρόντος συνιστώσα της ενεργειακής ασφάλειας της ΕΕ, με ζήτηση 320 bcm το 2024, και σημειώνει τις προβλέψεις του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (ΔΟΕ) που δείχνουν μέτρια ζήτηση 260 bcm ετησίως έως το 2035[2], ενώ ένα σενάριο του REpowerEU προέβλεπε πιθανή μείωση της ζήτησης κατά 184 bcm έως το 2030, γεγονός που συνεπάγεται μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου κατά περίπου 50 % σε λιγότερο από πέντε έτη, σε σύγκριση με τη ζήτηση κατά 356 bcm το 2022· υπενθυμίζει την πρόταση Draghi για τη θέσπιση ολοκληρωμένης στρατηγικής για το φυσικό αέριο, τη διαχείριση του ρόλου του κατά τη διάρκεια της μετάβασης και τη διασφάλιση του εφοδιασμού του, η οποία θα πρέπει να καθοδηγεί τις επιλογές υποδομών, τις διεθνείς εταιρικές σχέσεις και τη νομοθεσία· σημειώνει με ανησυχία ότι οι ασυνεπείς πολιτικές για το φυσικό αέριο έχουν αποδυναμώσει την εμπορική θέση των εταιρειών της ΕΕ, οι οποίες μένουν εκτεθειμένες στις τιμές της παγκόσμιας αγοράς άμεσης παράδοσης, ενώ είναι πιθανόν να δημιουργείται ένα χάσμα μεταξύ του τι έχει εξασφαλίσει συμβατικά η ΕΕ και του τι θα

---

1 Βλ. «The Draghi report on EU competitiveness» (Έκθεση Draghi για την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ), https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en?prefLang=el

2 Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας, 2024 World Energy Outlook, EC 4Q 2024 Gas Market Report.

εισαχθεί με την πάροδο του χρόνου·

10. τονίζει ότι η ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας παραμένει εθνικό προνόμιο στο πλαίσιο του δικαίου της ΕΕ· σημειώνει ότι για τα κράτη μέλη που επιλέγουν να διαθέτουν πυρηνική ενέργεια στο ενεργειακό τους μείγμα, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε ένα ενοποιημένο ενεργειακό σύστημα με αυξανόμενη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· σημειώνει ότι ορισμένα κράτη μέλη θεωρούν αναγκαία τη στήριξη της ανάπτυξης και της εφαρμογής τόσο των υφιστάμενων όσο και της νέας γενιάς πυρηνικών τεχνολογιών, καθώς και ολόκληρου του κύκλου του πυρηνικού καυσίμου, που θα συμβάλουν στην οικοδόμηση μιας ανταγωνιστικής τεχνολογικής αλυσίδας εφοδιασμού στην ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί ανοικτή στρατηγική αυτονομία· τονίζει τη σημασία της αξιολόγησης του πλήρους κόστους ολόκληρου του κύκλου ζωής της πυρηνικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων της κατασκευής, της λειτουργίας, της ασφάλειας, των επιπτώσεων στο περιβάλλον και την υγεία, της διαχείρισης αποβλήτων και του παροπλισμού· σημειώνει την υφιστάμενη και συνεχιζόμενη εξάρτηση από ξένους παρόχους, με περίπου το 97 % του εφοδιασμού της ΕΕ με φυσικό ουράνιο το 2022 να προέρχεται από υπερπόντιες πηγές[1] και τονίζει την ανάγκη να διαφοροποιηθούν οι πηγές εφοδιασμού ουρανίου και πυρηνικών καυσίμων και να ακολουθηθεί η σύσταση του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ για την ανάπτυξη αξιόπιστων αλυσίδων εφοδιασμού ώστε να καλυφθεί η αυξανόμενη ζήτηση για πυρηνικές και νέες πυρηνικές τεχνολογίες· σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, την πρόσφατη απόφαση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων να ανανεώσει τη στήριξή της για την ενίσχυση των ευρωπαϊκών ικανοτήτων εμπλουτισμού ουρανίου· υπογραμμίζει ότι οι μικροί δομοστοιχειωτοί αντιδραστήρες (SMR) και οι προηγμένοι δομοστοιχειωτοί αντιδραστήρες (AMR) έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν την ενεργειακή ασφάλεια παρέχοντας ενέργεια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών· σημειώνει, ωστόσο, ότι η τεχνολογία δεν έχει ακόμη αναπτυχθεί πλήρως· εκφράζει την ικανοποίησή του για την εξαγγελθείσα αξιολόγηση της δυνατότητας εξορθολογισμού των πρακτικών αδειοδότησης για νέες τεχνολογίες πυρηνικής ενέργειας, όπως οι SMR·

11. αναγνωρίζει ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποτελούν καταλύτη για την ενεργειακή αυτονομία και τη μακροπρόθεσμη ασφάλεια του εφοδιασμού· τονίζει ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι απαραίτητες για την επίτευξη ενεργειακής ασφάλειας, καθώς αποτελούν ήδη την κύρια πηγή εγχώριας ενέργειας για την ΕΕ· τονίζει τη σημασία της μεγιστοποίησης της χρήσης των υφιστάμενων δυνατοτήτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως με την αντιμετώπιση του ζητήματος του περιορισμού, καθώς η συμφόρηση του δικτύου στην ΕΕ μείωσε πάνω από 12 TWh ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές το 2023,

---

[1] Ετήσια έκθεση του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ για το 2023.

με αποτέλεσμα επιπλέον 4,2 εκατομμύρια τόνους εκπομπών CO2[1]· σημειώνει ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έχουν ήδη συμβάλει στη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από το ρωσικό φυσικό αέριο, καθώς αντιπροσώπευαν το 25 % της ενέργειας και το 45 % της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώθηκε στην ΕΕ το 2023· επαναβεβαιώνει τη σημασία της συνεχούς στήριξης της ΕΕ για την ανάπτυξη και λειτουργία καθιερωμένων τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η ηλιακή ενέργεια, η αιολική ενέργεια, η γεωθερμική ενέργεια και οι αντλίες θερμότητας· επαναλαμβάνει την ανάγκη στήριξης της πολιτικής και των επενδύσεων για λιγότερο ανεπτυγμένους ή αναδυόμενους τομείς, προκειμένου να επιταχυνθεί η ανάπτυξη τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που είναι οι πλέον συναφείς λόγω των εθνικών και τοπικών συνθηκών τους, όπως οι καινοτόμες γεωθερμικές τεχνολογίες, το βιομεθάνιο, η ηλιακή θερμική ενέργεια, η θαλάσσια ενέργεια, η παλιρροϊκή ενέργεια, η ωσμωτική ενέργεια και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με συγκεντρωτικά κάτοπτρα· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, χωρίς στοχευμένες πολιτικές στήριξης, ορισμένες καινοτόμες τεχνολογίες ενδέχεται να μην φτάσουν εγκαίρως στην εμπορευματοποίηση και, ως εκ τούτου, καλεί τα κράτη μέλη να στηρίξουν την έρευνα, την επίδειξη, την υιοθέτηση από την αγορά και την ανάπτυξή τους· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει επενδυτικό σχέδιο για τις εν λόγω τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

12. σημειώνει, ειδικότερα, το δυναμικό της γεωθερμικής ενέργειας, που εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 510 GW έως το 2035 με παράγοντα δυναμικότητας 80-90 %· επισημαίνει τους τεράστιους αναξιοποίητους πόρους σε ορισμένες περιφέρειες της ΕΕ και καλεί την Επιτροπή να ανταποκριθεί στην έκκληση του Κοινοβουλίου για στήριξη της ανάπτυξης της γεωθερμικής ενέργειας, μεταξύ άλλων μέσω της θέσπισης μέσων μετριασμού του κινδύνου·

13. ζητεί από τον ΔΟΕ να διενεργήσει ανάλυση για την αξιολόγηση των δυνατοτήτων χρήσης των πόρων φυσικού αερίου της ΕΕ· σημειώνει ότι η εγχώρια παραγωγή φυσικού αερίου στην ΕΕ μειώθηκε κατά περισσότερο από το ένα τρίτο μεταξύ του 2020 και του 2023 και ότι η μείωση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί χωρίς σημαντική βραχυπρόθεσμη αύξηση της παραγωγής πράσινων αερίων, συμπεριλαμβανομένου του βιοαερίου και του βιομεθανίου, στην ΕΕ· σημειώνει ότι η έκθεση Draghi επισημαίνει ότι, παράλληλα με τη σταδιακή απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και τη μετάβαση στο υδρογόνο και τα πράσινα αέρια σύμφωνα με την οδηγία RED III και το REPowerEU ως μεταβατικό μέτρο, η εγχώρια παραγωγή φυσικού αερίου - όταν κρίνεται δικαιολογημένο από μεμονωμένα

---

1 ACER, «Transmission capacities for cross-zonal trade of electricity and congestion management in the EU» (Δυναμικότητες μεταφοράς για τη διαζωνική ανταλλαγή ηλεκτρικής ενέργειας και τη διαχείριση της συμφόρησης στην ΕΕ), Έκθεση παρακολούθησης της αγοράς για το 2024, σ. 52.

κράτη μέλη - θα μπορούσε επίσης να διαδραματίσει ρόλο συμβάλλοντας στην ασφάλεια του εφοδιασμού και αποφεύγοντας την έκθεση σε αρνητικές γεωπολιτικές εξελίξεις·

14. επισημαίνει ότι η διαφοροποίηση είναι ζωτικής σημασίας για τον μετριασμό του κινδύνου δεσπόζουσας θέσης των προμηθευτών σε ένα μεταβαλλόμενο γεωπολιτικό πλαίσιο· πιστεύει ότι η ΕΕ πρέπει να ενισχύσει τις διεθνείς εταιρικές σχέσεις με αξιόπιστους προμηθευτές ενέργειας, πρώτων υλών και στοιχείων καθαρής τεχνολογίας σε όλες τις περιοχές του κόσμου, και ιδίως με τις χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου·

15. υπογραμμίζει ότι η ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας απαιτεί μια ολιστική προσέγγιση, ιδίως μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε βασικούς ενεργειακούς τομείς τελικής χρήσης, όπως τα κτίρια και η βιομηχανία, της προώθησης της εξοικονόμησης ενέργειας, της τόνωσης των επενδύσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη και της διασφάλισης ουσιαστικής συμμετοχής των πολιτών, στοιχεία απαραίτητα για την επίτευξη ενός ανθεκτικού, βιώσιμου και χωρίς αποκλεισμούς ενεργειακού συστήματος·

16. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη τις μελλοντικές στρατιωτικές ανάγκες ικανότητας και κινητικότητας κατά την ανάπτυξη του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ· σημειώνει με ανησυχία ότι η ΕΕ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές αργού πετρελαίου και προϊόντων πετρελαίου· καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τα υγρά καύσιμα, προκειμένου να διασφαλιστεί η άμεσα διαθέσιμη πρόσβασή τους στον στρατό σε κατάσταση κρίσης, καθώς και να μειωθούν οι εξαρτήσεις από ευάλωτες αλυσίδες εισαγωγών και αναξιόπιστους παραγωγούς, ιδίως μέσω της ανάπτυξης προηγμένων συνθετικών καυσίμων (όπως βιώσιμα καύσιμα αεροσκαφών και ηλεκτροκαύσιμα) στην Ευρώπη·

17. εφιστά την προσοχή στη σύσταση της έκθεσης Niinistö σχετικά με την ανάγκη για περαιτέρω εργασίες σχετικά με τους διαδρόμους μεταφορών με προτεραιότητα διπλής χρήσης για μη στρατιωτικές και αμυντικές υλικοτεχνικές ανάγκες, και σχετικά με την επέκταση των αλυσίδων εφοδιασμού καυσίμων για τις ένοπλες δυνάμεις κατά μήκος αυτών των διαδρόμων, καθώς και την αποθήκευση και δημιουργία στρατηγικών αποθεμάτων ενέργειας, τα οποία θα μπορούσαν να είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για τις περιφέρειες με ανεπαρκώς ανεπτυγμένες υποδομές αγωγών και αποθήκευση καυσίμων· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να επανεξετάσει την οδηγία για τα αποθέματα πετρελαίου υπό το πρίσμα των πρόσφατων γεωπολιτικών αλλαγών και των αναγκών στρατιωτικής ετοιμότητας, προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργειακή ασφάλεια και η ανθεκτικότητα έναντι των αναδυόμενων στρατιωτικών κινδύνων·

18. αναγνωρίζει την ταχέως επιταχυνόμενη ζήτηση ενέργειας που προκαλείται από τον ψηφιακό τομέα, ιδίως τις σημαντικές

ενεργειακές απαιτήσεις των κέντρων δεδομένων και των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης· τονίζει ότι η τάση αυτή αναδεικνύει την επείγουσα ανάγκη για ισχυρές πολιτικές ενεργειακής απόδοσης και υπογραμμίζει τη σημασία της προορατικής επιδίωξης βιώσιμων, μακρόπνοων λύσεων από την ΕΕ για την κάλυψη αυτής της αυξανόμενης ζήτησης, διασφαλίζοντας παράλληλα την ανθεκτικότητα του ενεργειακού της συστήματος·

Μια ανθεκτική ενεργειακή υποδομή

19. σημειώνει ότι τα σημεία συμφόρησης των υποδομών παρεμποδίζουν τα οφέλη της τομεακής ολοκλήρωσης και επιδεινώνουν τις απειλές για την ενεργειακή ασφάλεια· υπογραμμίζει τη σημασία των επενδύσεων σε νέα ενεργειακά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών γραμμών διασύνδεσης και των υπεράκτιων δικτύων, και της βελτιστοποίησης των υφιστάμενων υποδομών για την αύξηση της δυναμικότητας με τη χρήση τεχνολογιών βελτίωσης του δικτύου (GET), με παράλληλη μείωση των νέων αναγκών σε υποδομές, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και άλλων νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής, να καλυφθούν τα κενά στις τιμές, να βελτιωθεί η συνολική αποδοτικότητα του συστήματος και να ενισχυθεί η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών σε περίπτωση ενεργειακής κρίσης· τονίζει την ανάγκη για τεχνικά ορθό σχεδιασμό των υποδομών που θα λαμβάνει υπόψη τα γεωγραφικά και φυσικά χαρακτηριστικά, διασφαλίζοντας παράλληλα τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και αποφεύγοντας τη δημιουργία μη αξιοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού·

20. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει επειγόντως τις περιοχές στις οποίες οι γραμμές διασύνδεσης δεν επαρκούν για την επίτευξη του τρέχοντος στόχου διασύνδεσης του 15 %, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999[1]· τονίζει τη σημασία των έργων κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) για τη διευκόλυνση της αποδοτικής και ασφαλούς ροής ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών, ενισχύοντας έτσι τη διασυνοριακή ολοκλήρωση και την ενεργειακή αλληλεγγύη εντός της ΕΕ· αναγνωρίζει τον ρόλο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» στον τομέα της ενέργειας (CEF-E) στην ολοκλήρωση των ανωτέρω επενδύσεων και επαναλαμβάνει την έκκλησή του να αυξηθεί σημαντικά η χρηματοδότησή του όταν θα προτείνει το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο·

21. καλεί τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τις διαδικασίες αδειοδότησης για εγκαταστάσεις και δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας· σημειώνει ότι οι υπερβολικά χρονοβόρες διαδικασίες αδειοδότησης θα μπορούσαν

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

να δημιουργήσουν ανασφάλεια δικαίου, υπονομεύοντας την επάρκεια των πόρων, καθυστερώντας την υλοποίηση κρίσιμων έργων - είτε για την επαναλειτουργία ή την ανανέωση υφιστάμενων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής, είτε για την ανάπτυξη υποδομών μεταφοράς, διανομής ή αποθήκευσης· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη θετική πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τις διατάξεις που εγκρίθηκαν κατά την τελευταία αναθεώρηση της οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και του κανονισμού έκτακτης ανάγκης για την αδειοδότηση[1], με σκοπό την επιτάχυνση, τον εξορθολογισμό και την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης·

22. υπενθυμίζει ότι η κλιματική αλλαγή εξακολουθεί να επιδεινώνεται, ασκώντας αυξανόμενη πίεση στο ενεργειακό σύστημα λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως καύσωνες που οδηγούν σε διακοπές λειτουργίας θερμοηλεκτρικών σταθμών, ξηρασίες που μειώνουν την παραγωγή ενέργειας και σοβαρές καταιγίδες, πλημμύρες και πυρκαγιές που βλάπτουν τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και τους αγωγούς φυσικού αερίου· τονίζει ότι ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στα πάγια στοιχεία παραγωγής, στα δίκτυα και στα καταναλωτικά πρότυπα θα πρέπει να ενσωματωθεί καλύτερα στη μοντελοποίηση και την ετοιμότητα των ενεργειακών υποδομών· τονίζει την ανάγκη για ανθεκτικό σχεδιασμό του ενεργειακού συστήματος, ενσωματώνοντας στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, όπως οι προηγμένες τεχνολογίες ψύξης, η ευελιξία του δικτύου, η αποκεντρωμένη παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και η ενισχυμένη προστασία των υποδομών· τονίζει τη σημασία της ενσωμάτωσης ενός σχεδίου ενίσχυσης της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, το οποίο θα βασίζεται σε μια αρχική αξιολόγηση βάσει κινδύνου, σε ενεργειακά έργα από τα πρώτα στάδια της ανάπτυξης·

23. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει την οδηγία (ΕΕ) 2022/2557[2] για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων διευκολύνοντας την πλήρη και εναρμονισμένη εφαρμογή της μέσω της παροχής βέλτιστων πρακτικών, υλικού καθοδήγησης και μεθοδολογιών, καθώς και διασυνοριακών δραστηριοτήτων και ασκήσεων κατάρτισης για τη στήριξη των κρατών μελών, των αρμόδιων αρχών και των κρίσιμων ενεργειακών οντοτήτων·

24. τονίζει την ανάγκη επενδύσεων στην προστασία και την ανθεκτικότητα των ενεργειακών υποδομών έναντι ανθρωπογενών

---

1 Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2577 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμης ενέργειας ΕΕ L 335 της 29.12.2022, σ. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj).

2 Οδηγία (ΕΕ) 2022/2557 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και την κατάργηση της οδηγίας 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj).

απειλών, όπως οι στρατιωτικές επιθέσεις, οι υβριδικές επιθέσεις και οι κυβερνοεπιθέσεις· εκφράζει την ανησυχία του για τα πρόσφατα περιστατικά δολιοφθοράς στη Βαλτική Θάλασσα και ζητεί ισχυρότερη δράση σε επίπεδο ΕΕ για την προστασία των κρίσιμων ενεργειακών υποδομών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών συνδέσεων με τρίτες χώρες, όπως υποθαλάσσιοι αγωγοί και καλώδια, υπεράκτια αιολικά πάρκα και διασυνδέσεις, που έχουν σχεδιαστεί για τη στήριξη των κρατών μελών που πλήττονται περισσότερο, καθώς και για τη συμπλήρωση των εθνικών μέτρων· καλωσορίζει, στο πλαίσιο αυτό, την κοινή ανακοίνωση σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ασφάλεια των καλωδίων·

25. σημειώνει ότι η αποκέντρωση του ενεργειακού συστήματος, η οποία ενισχύει την ανθεκτικότητα και διευκολύνει την ενεργειακή μετάβαση, καθώς και την αυξημένη ποικιλομορφία των πηγών και της αυτονομίας, μειώνει την εξάρτηση από κεντρικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, ελαχιστοποιεί τους κινδύνους διακοπής λειτουργίας, ενισχύει τη σταθερότητα του δικτύου και καθιστά δυνατή την ταχύτερη ανάκαμψη από διαταραχές· τονίζει ταυτοχρόνως ότι ο αυξημένος αριθμός απομακρυσμένων και διάσπαρτων πηγών ενέργειας, αποθήκευσης ενέργειας και νέων συνδέσεων απαιτεί ενισχυμένα μέτρα για τη διασφάλιση ισχυρής προστασίας των υποδομών·

26. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αντλήσει διδάγματα από τον πόλεμο στην Ουκρανία, ιδίως τον κρίσιμο ρόλο της διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας, των μικροδικτύων, της κατανεμημένης ηλιακής ενέργειας, της αιολικής ενέργειας και της αποθήκευσης σε συσσωρευτές στη διασφάλιση μεγαλύτερης ανθεκτικότητας του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας έναντι στρατιωτικών επιθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιθέσεων στον κυβερνοχώρο, των μη επανδρωμένων αεροσκαφών και των πυραύλων· επαινεί τις συνεχείς προσπάθειες της Ουκρανίας να διατηρήσει τη λειτουργικότητα και την ασφάλεια του ενεργειακού της συστήματος ενόψει του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας, και υπογραμμίζει ότι η στήριξη της Ουκρανίας συνεπάγεται επίσης συμβολή στη διασφάλιση της ευρωστίας του εθνικού της δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας·

27. σημειώνει με ανησυχία ότι οι μικροί κατανεμημένοι ενεργειακοί πόροι που συνδέονται με το διαδίκτυο, όπως οι μετατροπείς, δεν καλύπτονται από κατάλληλες διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης στο πλαίσιο της νομοθεσίας για την κυβερνοασφάλεια, όπως ο κανονισμός για την

κυβερνοανθεκτικότητα[1], και δεδομένου ότι μπορούν να ελέγχονται εξ αποστάσεως και το λογισμικό τους να επικαιροποιείται από τον κατασκευαστή, ο οποίος, σε πολλές περιπτώσεις, είναι μη αξιόπιστος πωλητής, θα μπορούσαν να παρέχουν σε αυτούς τους μη αξιόπιστους προμηθευτές έλεγχο επί των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ· παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεσπίσει υποχρεωτικές εκτιμήσεις κινδύνου για τους κατανεμημένους ενεργειακούς πόρους με βάση τη χώρα προέλευσης, διασφαλίζοντας ότι οι μονάδες που ελέγχονται από δικαιοδοσίες με πιθανά προβλήματα ασφάλειας υπόκεινται σε αυστηρή εποπτεία και σε απαιτήσεις τοπικοποίησης· ζητεί να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα στις ευρωπαϊκές αλυσίδες εφοδιασμού μέσω της προώθησης της παραγωγής κατανεμημένων ενεργειακών πόρων με έδρα την ΕΕ και της ενίσχυσης συμμαχιών με αξιόπιστους διεθνείς εταίρους· τονίζει την ανάγκη για επαρκή αριθμό επαγγελματιών που ειδικεύονται στην κυβερνοασφάλεια και για στενό συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών για την αντιμετώπιση αυτών των τρωτών σημείων·

28. καλεί τις εταιρείες ενέργειας που διαχειρίζονται υποδομές ζωτικής σημασίας να συνεργαστούν στενά με τον Οργανισμό της ΕΕ για την Κυβερνοασφάλεια και να εξοπλιστούν με τα πλέον προηγμένα εργαλεία κυβερνοασφάλειας· θεωρεί ότι η συνεργασία με το NATO στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο θα πρέπει να ενισχυθεί προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι υβριδικές απειλές κατά της ενεργειακής ασφάλειας της Ευρώπης·

29. σημειώνει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να αυξήσουν την ανθεκτικότητά τους, η οποία περιλαμβάνει την ικανότητα πρόληψης, προστασίας, αντίδρασης, αντίστασης, μετριασμού, απορρόφησης, προσαρμογής και ανάκαμψης από συμβάντα, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη την αλληλεξάρτηση της αγοράς ενέργειας της ΕΕ και τις πιθανές αλυσιδωτές επιπτώσεις που μπορεί να έχουν οι αστοχίες των υποδομών σε μια χώρα σε ολόκληρη την Ένωση· υπογραμμίζει, ειδικότερα, την ανάγκη να ενισχυθεί η πτυχή της ανάκαμψης, η οποία θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω ενός αποτελεσματικού ευρωπαϊκού μηχανισμού επισκευής και αντίδρασης και εθνικών και περιφερειακών επιχειρησιακών σχεδίων, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως σημαντικό στοιχείο της στρατηγικής αποτροπής της ΕΕ· επισημαίνει τη σημασία της αλληλεγγύης της ΕΕ για την αντιμετώπιση πιθανών συμβάντων που αφορούν υποδομές, διασφαλίζοντας συντονισμένη δράση και αμοιβαία στήριξη μεταξύ των κρατών μελών·

---

1 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/2847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2024, σχετικά με οριζόντιες απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας για προϊόντα με ψηφιακά στοιχεία και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 168/2013 και (ΕΕ) 2019/1020 και της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την κυβερνοανθεκτικότητα) (ΕΕ L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj).

30. υπενθυμίζει ότι οι ενεργειακές υποδομές αποτελούν έναν ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα που χρήζει προστασίας έναντι ξένων συμφερόντων· καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους για την ασφάλεια που συνδέονται με τις ξένες επενδύσεις και την απόκτηση ενεργειακών υποδομών· εκφράζει την ανησυχία του για μια σειρά δυνητικά ευαίσθητων ξένων επενδύσεων, ιδίως σε δίκτυα· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, την εν εξελίξει αναθεώρηση του κανονισμού για τον έλεγχο των ξένων επενδύσεων[1] ως ένα έγκαιρο βήμα προς την υιοθέτηση μιας αυστηρής στρατηγικής προσέγγισης για την ανάπτυξη και την εποπτεία των ευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών·

31. τονίζει ότι η ενεργειακή ασφάλεια θα πρέπει να περιλαμβάνει τον εφοδιασμό με βασικές καθαρές τεχνολογίες, κατασκευαστικά στοιχεία και κρίσιμες πρώτες ύλες και επισημαίνει την ανάγκη για διαφοροποιημένη προμήθεια· ζητεί να αυξηθεί η στήριξη της μεταποιητικής βιομηχανίας δικτύου της ΕΕ ως στρατηγικού πυλώνα της ενεργειακής μετάβασης, με ιδιαίτερη έμφαση στη διασφάλιση δίκαιου και ανταγωνιστικού ρυθμιστικού περιβάλλοντος για τους Ευρωπαίους κατασκευαστές, διερευνώντας παράλληλα τις δυνατότητες για απαιτήσεις τοπικού περιεχομένου με σκοπό την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, της ανθεκτικότητας της αλυσίδας εφοδιασμού και της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας· ζητεί την επικαιροποίηση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, ώστε να απλουστευθεί και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων όσον αφορά την πρόσβαση στις απαραίτητες τεχνολογίες δικτύου·

32. τονίζει τη σημασία της ενσωμάτωσης των αρχών της κυκλικότητας στον σχεδιασμό υποδομών και εξοπλισμού ζωτικής σημασίας, και ζητεί αυξημένη στήριξη για την εφαρμογή τους, με στόχο τη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από τις εισαγωγές ξένων πρώτων υλών και την ενίσχυση της αποδοτικής χρήσης των πόρων·

Σταδιακή κατάργηση του ενεργειακού εφοδιασμού από τη Ρωσία

33. επισημαίνει ότι οι προκλήσεις που θέτει η έλλειψη αλληλεγγύης στην ΕΕ και σε ορισμένα κράτη μέλη που δίνουν προτεραιότητα σε συγκεκριμένα συμφέροντα έχουν καταστήσει ολόκληρη την ήπειρο ενήμερη για τους κινδύνους της εξάρτησης από αναξιόπιστο προμηθευτή ενέργειας που χρησιμοποιεί ως όπλο τις εξαγωγές ενέργειας· υπογραμμίζει ότι τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο των μελλοντικών δράσεων της ΕΕ, τονίζοντας ιδίως την κρίσιμη σημασία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση (ΕΕ L 79 I της 21.3.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

αντίδρασης προκειμένου να εξαλειφθούν οι επικίνδυνες εξαρτήσεις στον ενεργειακό εφοδιασμό·

34. υπογραμμίζει ότι η ΕΕ έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησής της χάρη σε μεγάλο βαθμό στο σχέδιο REPowerEU και στις 16 δέσμες κυρώσεων, με αποτέλεσμα τη μείωση των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου (αγωγού και ΥΦΑ) από το 45 % των συνολικών εισαγωγών φυσικού αερίου της ΕΕ το 2021 σε 19 % από το 2024·

35. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το γεγονός ότι η ΕΕ εξακολουθεί να εξαρτάται από το ρωσικό φυσικό αέριο, με πρόσφατη μάλιστα αύξηση, καθώς οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 18 % το 2024 και συνέχισαν να αυξάνονται το 2025[1]· σημειώνει ότι μόνο το 2024 τα κράτη μέλη αγόρασαν ρωσικό ΥΦΑ αξίας περίπου 7 δισεκατομμυρίων EUR και, μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, η ΕΕ εισήγαγε ρωσικό πετρέλαιο και φυσικό αέριο αξίας 200 δισεκατομμυρίων EUR — τροφοδοτώντας πλήρως[2] την πολεμική μηχανή της Ρωσίας·

36. καλωσορίζει τη δημοσίευση ενός χάρτη πορείας για τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικής ενέργειας, ο οποίος πρέπει να προετοιμάσει το έδαφος για τον οριστικό τερματισμό τους το συντομότερο δυνατόν·

37. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη σταδιακή απαγόρευση των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου που προτείνει η Επιτροπή· τονίζει την ανάγκη να θεσπιστεί απαγόρευση σε επίπεδο ΕΕ για όλες τις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου το αργότερο έως το 2027, καθώς και για τις νέες συμβάσεις και τις υφιστάμενες συμβάσεις άμεσης παράδοσης έως το τέλος του 2025· επιμένει ότι τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επωφελούνται επί του παρόντος από στοχευμένες παρεκκλίσεις για τις εισαγωγές ρωσικού πετρελαίου, θα πρέπει τελικά να καταργήσουν σταδιακά αυτές τις εισαγωγές έως το 2027 το αργότερο· εκφράζει την ικανοποίησή του για τις επικείμενες νομοθετικές προτάσεις στο πλαίσιο αυτό και καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει τη χρήση όλων των διαθέσιμων μεταβατικών μέσων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στον τερματισμό των ρωσικών εισαγωγών ορυκτών καυσίμων έως το 2027, όπως η θέσπιση ενός τακτικού συστήματος ποσοστώσεων για τις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου στην ΕΕ και η θέσπιση ανώτατου ορίου τιμής για το ρωσικό ΥΦΑ, μετά από αξιολόγηση των επιπτώσεων στην αγορά και στις τιμές· καλεί την Επιτροπή να παράσχει στις εταιρείες της ΕΕ αποτελεσματικά και νομικώς

---

1 Αλλαγή σε πιο πρόσφατα στοιχεία – Η τελική ώθηση για τη σταδιακή κατάργηση του ρωσικού αερίου από την ΕΕ, «Ember», 27 Μαρτίου 2025.

2 Κέντρο Έρευνας για την Ενέργεια και τον Καθαρό Αέρα, «Financing Putin’s war: Fossil fuel imports from Russia during the invasion of Ukraine», https://energyandcleanair.org/financing-putins-war/.

αξιόπιστα εργαλεία για να διευκολύνει τις προσπάθειές τους να εξέλθουν από μακροπρόθεσμες συμβάσεις με Ρώσους προμηθευτές χωρίς να υπόκεινται σε κυρώσεις·

38. καλεί τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν τις παραδόσεις φυσικού αερίου στην ΕΕ από τους τερματικούς σταθμούς Yamal ΥΦΑ και Arctic ΥΦΑ 2 στο πεδίο εφαρμογής των κυρώσεων της ΕΕ, καθώς και την αντίστοιχη επιβολή κυρώσεων στα συγκεκριμένα πλοία μεταφοράς ΥΦΑ τα οποία είναι κατηγορίας πάγου και συνδέονται με το έργο ΥΦΑ Yamal· σημειώνει ότι η επιβολή κυρώσεων στα πλοία μεταφοράς ΥΦΑ θα ήταν ιδιαιτέρως αποτελεσματική, καθώς ο παγκόσμιος αριθμός των πλοίων μεταφοράς ΥΦΑ που είναι κατηγορίας πάγου είναι περιορισμένος· τονίζει ότι οι ανωτέρω ενέργειες θα απαιτούσαν επαρκείς αξιολογήσεις των νομικών και οικονομικών επιπτώσεων στις θιγόμενες ευρωπαϊκές εταιρείες και να διασφαλιστεί η ικανότητά τους να καταγγείλουν τις συμβάσεις·

39. επαινεί τη συμπερίληψη της αλυσίδας εφοδιασμού πυρηνικής ενέργειας στον χάρτη πορείας· σημειώνει με ανησυχία ότι τα ρωσικά πυρηνικά καύσιμα εξακολουθούν να υπάρχουν στην αγορά της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω έμμεσων αλυσίδων εφοδιασμού, και ότι το 2023 το 23,5 % του ουρανίου που καταναλώθηκε στην ΕΕ προερχόταν από τη Ρωσία και το 30,1 % του ουρανίου που χρησιμοποιήθηκε στον πυρηνικό στόλο της ΕΕ εμπλουτίστηκε από τη Ρωσία· σημειώνει ότι, ενώ οι εγχώριοι πάροχοι αυξάνουν την ικανότητα των ευρωπαϊκών εγκαταστάσεών τους προκειμένου να καλύψουν την αυξημένη ζήτηση, καθώς οι επιχειρήσεις κοινής ωφελείας απομακρύνονται προορατικά από τον ρωσικό εφοδιασμό, απαιτούνται επειγόντως σαφείς αποφάσεις πολιτικής σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση των ανωτέρω τρωτών σημείων στην αλυσίδα εφοδιασμού πυρηνικής ενέργειας· ζητεί, επομένως, στήριξη σε έργα εντός της Ένωσης που συμβάλλουν στην αύξηση της αυτονομίας και της ασφάλειας εφοδιασμού με πυρηνικά καύσιμα·

40. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι τα επίσημα στοιχεία δεν παρέχουν πλήρη εικόνα των εισαγωγών ρωσικής ενέργειας και του τελικού προορισμού τους, καθώς το ρωσικό πετρέλαιο και φυσικό αέριο που φέρουν νέα επισήμανση εξακολουθεί να εισέρχεται στην αγορά της ΕΕ· σημειώνει με λύπη ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτό συμβαίνει με την συναίνεση των εμπλεκόμενων κρατικών φορέων·

41. συμφωνεί ότι η κατάλληλη αξιολόγηση του επιπέδου των εισαγωγών ρωσικής ενέργειας αποτελεί προϋπόθεση για τη σταδιακή κατάργηση αυτής της εξάρτησης· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι συνεχίζεται το «ξέπλυμα» των ρωσικών εισαγωγών ενέργειας και τονίζει την ανάγκη για μεγαλύτερη διαφάνεια στην αγορά ενέργειας της ΕΕ· καλεί τα κράτη μέλη να δημοσιεύσουν δεδομένα σχετικά με την προέλευση του εισαγόμενου, εξαγόμενου και καταναλωθέντος ρωσικού φυσικού αερίου, και ζητεί επιτακτικά την εφαρμογή όλων των μέτρων κατά του «ξεπλύματος» των ρωσικών εισαγωγών

ενέργειας· σημειώνει ότι οι σχετικές υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1787 σχετικά με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου·

42. επικροτεί τις επικείμενες προτάσεις για μηχανισμούς διαφάνειας, παρακολούθησης και ιχνηλασιμότητας, δεδομένου ότι η αποτελεσματική εφαρμογή των κυρώσεων εξαρτάται από συμβατούς μηχανισμούς ελέγχου σε όλα τα κράτη μέλη· υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη να αναπτυχθεί ένας νομικός μηχανισμός για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της ιχνηλασιμότητας του φυσικού αερίου που προέρχεται από τη Ρωσία και εξάγεται στην ΕΕ ως υγροποιημένο φυσικό αέριο και μέσω αγωγών, και τελικά για την κάλυψη των εισαγωγών πετρελαίου· τονίζει ότι ο μηχανισμός αυτός θα πρέπει να επεκταθεί στις εισαγωγές ενέργειας από άλλους προορισμούς στο μέλλον· θεωρεί ότι ο μηχανισμός θα απαιτούσε συνεργασία μεταξύ διαφόρων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών ανταγωνισμού της ΕΕ, του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) και των εθνικών τελωνειακών αρχών· ζητεί από τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο ενίσχυσης των εξουσιών ποινικής έρευνας των εθνικών τελωνειακών αρχών προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του ανωτέρω μηχανισμού και να θεσπιστούν επαρκή αποτρεπτικά μέτρα και πρόστιμα, όπως κατάλληλες χρηματικές ποινές για την αποφυγή κυρώσεων·

43. τονίζει την ανάγκη να εγκριθεί ένα νομικό πλαίσιο για τη διαφοροποίηση, το οποίο θα απαιτεί από κάθε κράτος μέλος να καταρτίζει, με συντονισμένο τρόπο και μέσω των κατάλληλων αρμόδιων αρχών, σχέδιο εξόδου για τις ρωσικές πηγές ενέργειας και να στηρίζει και να επιβλέπει την κατάρτιση και την εφαρμογή εξειδικευμένων σχεδίων εξόδου στο επίπεδο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους αντίστοιχους ενεργειακούς τομείς τους· θεωρεί ότι τα σχέδια αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν διαστάσεις εγχώριας παραγωγής και μείωσης της ζήτησης·

44. καταδικάζει σθεναρά τις εκκλήσεις για επιστροφή στις ρωσικές εισαγωγές ενέργειας στο πλαίσιο ειρηνευτικού διακανονισμού στην Ουκρανία· απορρίπτει κατηγορηματικά την ιδέα της πιθανής πιστοποίησης του αγωγού Nord Stream 2 και επιμένει στον πλήρη παροπλισμό των αγωγών Nord Stream· προειδοποιεί ότι η ΕΕ δεν πρέπει να επιστρέψει σε εξάρτηση από έναν αναξιόπιστο προμηθευτή και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν διασφαλίσεις έναντι αυτού, όπως η προσυπογραφή από την Επιτροπή τυχόν πιθανών συμβάσεων με τη Ρωσία ή η υποχρεωτική χρήση της πλατφόρμας AggregateEU για αυτό το είδος αγοράς·

45. υπενθυμίζει ότι η ενέργεια αποτελεί θεμελιώδη ανάγκη· τονίζει ότι η σταδιακή κατάργηση των ρωσικών εισαγωγών ενέργειας πρέπει να αποτελεί συλλογική προσπάθεια, διασφαλίζοντας ότι κανένα κράτος

μέλος, εταιρεία ή νοικοκυριό δεν θα μείνει στο περιθώριο· τονίζει ότι τα κράτη μέλη δεν είναι εξίσου σε θέση να καταργήσουν σταδιακά τις ρωσικές εισαγωγές ενέργειας με τον ίδιο τρόπο και, ως εκ τούτου, ζητεί ισχυρή αλληλεγγύη μεταξύ τους, παράλληλα με κατάλληλα μέτρα στήριξης από την Επιτροπή για τη διασφάλιση δίκαιης και συντονισμένης μετάβασης·

46. σημειώνει ότι, βραχυπρόθεσμα, είναι αναγκαίο να αντικατασταθούν σταδιακά οι ρωσικές εισαγωγές ενέργειας από αξιόπιστες πηγές εκτός ΕΕ και παροτρύνει, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να προτείνει μέτρα που θα διασφαλίζουν την επαρκή αντικατάστασή τους από αξιόπιστους εταίρους· τονίζει, ωστόσο, ότι ο ρωσικός ενεργειακός εφοδιασμός δεν θα πρέπει να αντικατασταθεί από νέες εξαρτήσεις στον εφοδιασμό και, ως εκ τούτου, ότι, μακροπρόθεσμα, οι εισαγωγές ενέργειας θα πρέπει να μειωθούν σταδιακά μέσω αποτελεσματικών μέτρων για τη στήριξη της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές, του εξηλεκτρισμού και της ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης στους τομείς όπου είναι εφικτό και οικονομικά αποδοτικό, καθώς και μέσω της ανάπτυξης της εγχώριας παραγωγής ενέργειας σύμφωνα με το σχέδιο REPowerEU·

47. τονίζει ότι η ενεργειακή εξάρτηση από τη Ρωσία δεν θα πρέπει να αντικατασταθεί από νέες εξαρτήσεις από μεμονωμένους προμηθευτές ενεργειακών τεχνολογιών, κατασκευαστικών στοιχείων ή κρίσιμων πρώτων υλών·

Αναθεώρηση του πλαισίου ασφάλειας του εφοδιασμού

48. εκφράζει την ικανοποίησή του για την επικείμενη αναθεώρηση της αρχιτεκτονικής για την ασφάλεια του εφοδιασμού με φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού για την ασφάλεια εφοδιασμού με φυσικό αέριο και του κανονισμού για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και άλλων σχετικών νομοθετικών πράξεων· θεωρεί ότι η νέα αρχιτεκτονική της ασφάλειας του εφοδιασμού της ΕΕ θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τόσο θεμελιώδεις αλλαγές όπως η αυξανόμενη διατομεακή ολοκλήρωση του ενεργειακού συστήματος, το νέο γεωπολιτικό τοπίο, οι βαθιές αλλαγές στις οδούς εφοδιασμού, ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής, καθώς και αλλαγές στην ωριμότητα των ενεργειακών τεχνολογιών που αντικατοπτρίζονται στις αλλαγές του σταθμισμένου κόστους της ενέργειας και τις ευκαιρίες που προσφέρει για την ενεργειακή μετάβαση·

49. επισημαίνει ότι η ενεργειακή απόδοση διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού μέσω της μείωσης της συνολικής ζήτησης ενέργειας, της μείωσης της εξάρτησης από τις εισαγωγές ενέργειας και της αύξησης της ανθεκτικότητας του συστήματος· θεωρεί ότι το νέο πλαίσιο για την ασφάλεια του εφοδιασμού θα έπρεπε να διευρυνθεί ώστε να αντικατοπτρίζει έναν νέο τρόπο εξέτασης της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, με βάση όχι μόνο τις πηγές ενέργειας,

αλλά και την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, την εξοικονόμηση ενέργειας, την οικονομική αποδοτικότητα, καθώς και την ικανότητα παραγωγής διαφόρων ειδών ενέργειας σε εγχώριο επίπεδο· σημειώνει ότι, βραχυπρόθεσμα, η Ένωση θα πρέπει να επικεντρωθεί στον αποτελεσματικό και σταθερό απογαλακτισμό των ρωσικών εισαγωγών ενέργειας χωρίς κενά, μεταξύ άλλων μέσω της διασφάλισης εναλλακτικών προμηθειών από αξιόπιστους εταίρους και της καλύτερης χρήσης των υφιστάμενων υποδομών, συνεχίζοντας παράλληλα την ανάπτυξη εγχώριων εναλλακτικών λύσεων αντί των εισαγόμενων ενεργειακών προϊόντων, όπου είναι δυνατόν· τονίζει, ωστόσο, την επιτακτική ανάγκη να αναπτυχθεί μια μακρόπνοη αρχιτεκτονική ασφάλειας του εφοδιασμού που θα μειώνει συστηματικά την εξάρτηση από εξωτερικούς παράγοντες, ιδίως με την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας, την ενίσχυση της κυκλικότητας και τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης της εγχώριας παραγωγής καθαρής ενέργειας και των καλά προστατευόμενων αποκεντρωμένων ενεργειακών υποδομών·

50. τονίζει την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στην ανθεκτικότητα των ενεργειακών υποδομών, με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, τις στοχευμένες επιθέσεις στα ενεργειακά της συστήματα και τα οφέλη των αποκεντρωμένων ενεργειακών συστημάτων· θεωρεί ότι οι νέοι ενεργειακοί πόροι θα πρέπει να είναι «ανθεκτικοί εκ σχεδιασμού», μεταξύ άλλων σε πιθανές στρατιωτικές απειλές και ακραία καιρικά φαινόμενα·

51. τονίζει την ανάγκη για μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ όλων των φορέων όσον αφορά την ανθεκτικότητα των ενεργειακών υποδομών τόσο στις κλιματικές επιπτώσεις όσο και στις ανθρωπογενείς απειλές· επιμένει ότι η προστασία των εν λόγω υποδομών απαιτεί αυξημένη συμμετοχή των κυβερνήσεων, μεταξύ άλλων μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σύσταση της έκθεσης Niinistö για συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα για θεσμοθέτηση των προσπαθειών ελαχιστοποίησης των κινδύνων, των διατομεακών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και των προληπτικών μέτρων ασφάλειας· ζητεί από την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι η εν λόγω συνεργασία αντικατοπτρίζεται σε σχέδια που καλύπτουν τη διαχείριση και την αποκατάσταση συμβάντων και υπόκειται σε τακτικές ασκήσεις· σημειώνει ότι η στρατηγική ετοιμότητας της Ένωσης περιλαμβάνει δράσεις για την ενίσχυση των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω σχετικά ειδικά μέτρα για τον ενεργειακό τομέα κατά την επανεξέταση της αρχιτεκτονικής της ασφάλειας του εφοδιασμού·

52. επισημαίνει την ανάγκη να ληφθεί υπόψη στην αρχιτεκτονική ασφάλειας του εφοδιασμού η ενσωμάτωση ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως το βιομεθάνιο και το υδρογόνο· υπενθυμίζει ότι η στρατηγική για το υδρογόνο έχει ήδη

αναγνωρίσει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στην παροχή ευελιξίας και αποθήκευσης σε ένα ενοποιημένο ενεργειακό σύστημα με υψηλό μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· καλεί την Επιτροπή να αναγνωρίσει τη συμπληρωματικότητα μεταξύ υδρογόνου και ηλεκτρικής ενέργειας στο μελλοντικό σχέδιο δράσης για την ηλεκτροδότηση, σύμφωνα με την ενοποίηση του ενεργειακού τομέα, και να καθορίσει σαφείς προϋποθέσεις για την αύξηση του υδρογόνου ώστε να συμβάλει στην ενεργειακή μετάβαση, ιδίως σε τομείς στους οποίους είναι δύσκολο να μειωθούν οι εκπομπές·

53. τονίζει την ανάγκη να συμπεριληφθούν οι προκλήσεις της οικονομικής προσιτότητας στις εθνικές εκτιμήσεις κινδύνου· ζητεί διαφάνεια όσον αφορά την εφαρμογή των εθνικών μέτρων ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων για την αύξηση της εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών· σημειώνει τα πλεονεκτήματα της μεγαλύτερης συνοχής όσον αφορά τις προστατευόμενες κατηγορίες καταναλωτών (συνεπείς κατηγορίες και διαβάθμιση της προτεραιότητας αποσύνδεσης για τους χρήστες του δικτύου), ώστε να καταστεί δυνατός ο καθορισμός συντονισμένων σχεδίων μείωσης του φορτίου των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων για τη στήριξη ευάλωτων νοικοκυριών που πλήττονται ή διατρέχουν κίνδυνο ενεργειακής φτώχειας κατά τη διάρκεια ενεργειακής κρίσης·

54. τονίζει την ανάγκη για μια ενοποιημένη, ανθεκτική και στρατηγικά συντονισμένη ενεργειακή πολιτική· τονίζει ότι, καθώς οι αγορές ενέργειας της ΕΕ ενοποιούνται όλο και περισσότερο, η ενεργειακή ασφάλεια καθίσταται ολοένα και περισσότερο κοινή ευθύνη των κρατών μελών, γεγονός που απαιτεί αλληλεγγύη και συντονισμό προκειμένου να αποτρέπονται μονομερείς ενέργειες που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν την ασφάλεια ολόκληρης της ΕΕ· προειδοποιεί ότι η μονομερής απόφαση ενός και μόνου παράγοντα να συνάψει επιζήμια ενεργειακή συμφωνία με τρίτη χώρα θα μπορούσε να εκθέσει ολόκληρη την ΕΕ σε νέες ενεργειακές κρίσεις, αστάθεια των τιμών και γεωπολιτικές πιέσεις·

55. επισημαίνει την ανάγκη για ισχυρότερο συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τον παροπλισμό παλαιών μονάδων παραγωγής με διασυνοριακό αντίκτυπο, καθώς και την απόσυρση από το σύστημα παραγωγικής ικανότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί η ολοκλήρωση και η λειτουργία εναλλακτικών εγκαταστάσεων, καθώς αυτό επηρεάζει τη διαθεσιμότητα και την οικονομική προσιτότητα της ενέργειας στις γειτονικές χώρες·

56. υπογραμμίζει ότι οι τεχνολογίες που βασίζονται στα δεδομένα θα πρέπει να έχουν θετικό αντίκτυπο στη διαχείριση της ενεργειακής ασφάλειας· αναγνωρίζει τη σημασία των ολοκληρωμένων ενεργειακών πληροφοριών και δεδομένων για την αναγνώριση και την ανάληψη δράσης σχετικά με τις εξελισσόμενες απειλές για την

ενεργειακή ασφάλεια και τον σχεδιασμό των υποδομών, και ζητεί να βελτιωθεί ο συντονισμός όσον αφορά τη συλλογή των εν λόγω πληροφοριών και δεδομένων.

57. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει στην πρόταση για την ασφάλεια του εφοδιασμού τεχνικές διατάξεις για την τυποποίηση και τη διαλειτουργικότητα των κρίσιμων κατασκευαστικών στοιχείων του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ, ιδίως των μετασχηματιστών ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να διασφαλίσει ότι η απουσία τυποποίησης δεν παρεμποδίζει την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη·

58. χαιρετίζει τη σύσταση από το Ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΔΔΣΜ-ηλ) μιας νέας ειδικής ομάδας για την ασφάλεια των υποδομών ζωτικής σημασίας, με στόχο την ανάλυση και την υποβολή συστάσεων σχετικά με το θέμα της ασφάλειας των υποδομών ζωτικής σημασίας· τονίζει τη σημασία της ενσωμάτωσης των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από την εμπειρία της Ουκρανίας, συμπεριλαμβανομένης της πολύτιμης εμπειρογνωσίας της ειδικής μονάδας εντός του ουκρανικού διαχειριστή συστήματος μεταφοράς (ΔΣΜ) που είναι επιφορτισμένη με τον εντοπισμό και τον μετριασμό των απειλών για τις υποδομές ζωτικής σημασίας· ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεργαστεί στενά με το ΕΔΔΣΜ-ηλ για την παροχή ολοκληρωμένης συστημικής αξιολόγησης των απειλών για το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ, το οποίο θα ολοκληρωθεί το 2026·

°

° °

59. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.